



Republika Srbija
VRHOVNI SUD
Kzz 1228/2024
01.10.2024. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud, u veću sastavljenom od sudija: Miroljuba Tomića, predsednika veća, Tatjane Vuković, Slobodana Velisavljevića, Gordane Kojić i Bojane Paunović, članova veća, sa savetnikom Marijom Ribarić, zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog Alekse Vukovića, zbog krivičnog dela neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog, advokata Ivana Fanka, podnetom protiv pravnosnažnih presuda Višeg suda u Beogradu 5 K. 9/23 od 05.10.2023. godine i Apelacionog suda u Beogradu Kž1 9/24 od 02.07.2024. godine, u sednici veća održanoj 01.10.2024. godine, većinom glasova je doneo

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog Alekse Vukovića, advokata Ivana Fanka, podnet protiv pravnosnažnih presuda Višeg suda u Beogradu 5 K. 9/23 od 05.10.2023. godine i Apelacionog suda u Beogradu Kž1 9/24 od 02.07.2024. godine u odnosu na povredu zakona iz člana 438. stav 2. tačka 1) Zakonika o krivičnom postupku, dok se u preostalom delu ODBACUJE kao nedozvoljen.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Višeg suda u Beogradu 5 K. 9/23 od 05.10.2023. godine okrivljeni Aleksa Vuković oglašen je krivim da je izvršio krivično delo neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 1. Krivičnog zakonika i osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 3 godine u koju se uračunava vreme provedeno na zadržavanju od 08.10.2022. godine do 10.07.2022. godine, kao i vreme provedeno na meri zabrane napuštanja stana počev od 10.07.2022. godine do 10.01.2023. godine, kada je prema okrivljenom mera zabrane napuštanja stana ukinuta. Istom presudom prema okrivljenom izrečena je i mera bezbednosti obavezno oduzimanje predmeta precizno navedenih u izreci presude i okrivljeni je obavezan da snosi troškove krivičnog postupka, kako je to bliže određeno u izreci prvostepene presude.

Presudom Apelacionog suda u Beogradu Kž1 9/24 od 02.07.2024. godine odbijene su kao neosnovane žalbe javnog tužioca Višeg javnog tužilaštva u Beogradu i branioca okrivljenog Alekse Vukovića, advokata Ivana Fanka i presuda Višeg suda u Beogradu 5 K. 9/23 od 05.10.2023. godine je potvrđena.

Protiv navedenih pravnosnažnih presuda, zahtev za zaštitu zakonitosti blagovremeno je podneo branilac okrivljenog Alekse Vukovića, advokat Ivan Fanka zbog povrede zakona iz člana 438. stav 2. tačka 1) Zakonika o krivičnom postupku, sa predlogom da Vrhovni sud usvoji kao osnovan podneti zahtev za zaštitu zakonitosti, pobijane presude ukine i spise predmeta vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje, s tim da se novi postupak održi pred potpuno izmenjenim većem ili da ukine drugostepenu presudu i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno odlučivanje pred potpuno izmenjenim većem ili da pobijane presude preinači, tako da okrivljenog oslobodi od optužbe da je izvršio krivično delo koje mu je optužnicom stavljeno na teret.

Vrhovni sud je dostavio primerak zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog Vrhovnom javnom tužiocu, shodno odredbi člana 488. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP), pa je na sednici veća koju je održao u smislu člana 490. ZKP, bez obaveštenja Vrhovnog javnog tužioca i branioca okrivljenog, smatrajući da njihovo prisustvo nije od značaja za donošenje odluke (član 488. stav 2. ZKP), razmotrio spise predmeta sa pravnosnažnim presudama protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, te nakon ocene navoda iznetih u zahtevu našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog je neosnovan u odnosu na povredu zakona iz člana 438. stav 2. tačka 1) Zakonika o krivičnom postupku, dok je u preostalom delu nedozvoljen.

Branilac okrivljenog u podnetom zahtevu za zaštitu zakonitosti navodi da je pobijanim presudama učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, jer se pobijane presude zasnivaju na nezakonitom dokazu. Kao nezakonit dokaz branilac označava zapisnik o pretresanju stana i drugih prostorija od 08.07.2022. godine i svu prateću dokumentaciju-izveštaj o forenzičkom pregledu lica mesta zajedno sa foto dokumentacijom, kao i potvrdu o privremeno oduzetim predmetima od 08.07.2022. godine. Nezakonitost ovih dokaza po navodima branioca ogleda se u činjenici da okrivljeni nije poučen o svojim pravima, pre svega o pravu da pretresu prisustvuje njegov branilac-advokat, odnosno njegovo izjašnjenje o tome nije uneto u zapisnik, a osim toga samom pretresanju tavanjskog prostora nisu prisustvovali svedoci pretresa AA i BB, što proizilazi iz iskaza saslušanog svedoka AA.

Ovakve navode iznete u podnetom zahtevu za zaštitu zakonitosti Vrhovni sud je ocenio neosnovanim.

Iz spisa predmeta proizilazi da je naredbom sudije za prethodni postupak Višeg suda u Beogradu Kpp Pov br. 1027/22 od 07.07.2022. godine naređeno pretresanje stana i drugih prostorija, a koja naredba je sačinjena u

svemu shodno članu 155. ZKP i u kojoj je konstatovano da će se držalac stana poučiti o pravu da uzme branioca. Okrivljeni Aleksa Vuković je istu naredbu primio lično dana 08.07.2022. godine, a posle predaje naredbe sprovedena je i dokazna radnja pretresanje stana i drugih prostorija. Imajući u vidu navedeno po stavu Vrhovnog suda okrivljeni je bio upoznat sa pravom da može imati branioca koji može prisustvovati pretresanju tako da činjenica da u zapisniku o pretresanju koji je okrivljeni potpisao bez primedbi, nije izričito konstatovano napred navedeno, ne čini taj zapisnik nezakonitim dokazom u smislu člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP.

Osim toga, branilac u podnetom zahtevu za zaštitu zakonitosti navodi da se povreda zakona iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP ogleda i u činjenici da svedok pretresa AA nije bio prisutan prilikom pretresa tavanškog prostora, već je isti već bio završen u trenutku njegovog dolaska, da nije video drugog svedoka, niti trenutak kada je pronađena opojna droga, kao ni mesto gde je ista pronađena, niti je video vagicu, a kesu je video na klupi, a ne na stočiću i komodi kako stoji u optužnici, kojim svim navodima branilac suštinski ukazuje na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i povredu zakona iz člana 440. ZKP.

U podnetom zahtevu za zaštitu zakonitosti branilac ukazuje da je sud time što je odbio da sasluša svedoka BB, drugog svedoka pretresa koji je imao neposredna saznanja o okolnostima vezanim za sačinjavanje zapisnika, propustio da potpuno utvrdi činjenično stanje, kojim navodima suštinski ukazuje na povredu zakona iz člana 440. ZKP.

Osim toga, branilac u zahtevu navodi da veštačenje NKTC od 08.07.2022. godine predstavlja nezakonit dokaz na kome se ne može zasnivati pravilna i zakonita presuda u okviru napred iznete povrede iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP. Međutim, prilikom obrazlaganja u čemu se nezakonitost ovog dokaza sastoji, branilac suštinski osporava dokaznu snagu ovog veštačenja, osporavajući metodu kojom je veštačenje izvršeno i ukazuje na činjenicu da metoda kojom je veštačenje obavljeno nije akreditovana, što izaziva sumnju u pouzdanost nalaza i mišljenja, a čime suštinski osporava utvrđeno činjenično stanje i povredu zakona iz člana 440. ZKP.

Branilac dalje ukazuje da je prvostepena presuda u potpunoj suprotnosti sa izvornikom presude, s obzirom da, iako u krivičnom postupku nije bilo drugih okrivljenih osim okrivljenog Alekse Vukovića, sud u izvorniku presude produžava pritvor prema okrivljenom VV koji nije imao svojstvo okrivljenog, što po navodima branioca čini izreku presude nejasnom i u suprotnosti sa izvornikom, na koji način faktički ukazuje na učinjenu povredu zakona iz člana 438. stav 2. tačka 2) ZKP.

Kako odredbom člana 485. stav 4. ZKP koji propisuje razloge zbog kojih okrivljeni odnosno njegov branilac shodno pravima koja ima u postupku u smislu člana 71. tačka 5) ZKP mogu podneti zahtev za zaštitu zakonitosti protiv pravnosnažne odluke i postupka koji je prethodio njenom donošenju, nije predviđena mogućnost podnošenja ovog vanrednog pravnog leka, zbog povrede zakona iz člana 438. stav 2. tačka 2) i člana 440. ZKP, to je Vrhovni sud zahtev branioca okrivljenog u ovim delovima ocenio kao nedozvoljen.

Iz iznetih razloga, Vrhovni sud je u smislu člana 491. stav 1. ZKP i člana 487. stav 1. tačka 2) ZKP Zakonika o krivičnom postupku, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar – savetnik

Predsednik veća – sudija

Marija Ribarić, s.r.

Miroljub Tomić, s.r.

Za tačnost opravka

Zamenik upravitelja pisarnice

Milanka Ranković